

EL MONTSENY:
UN NEXE D'UNIÓ ENTRE
JAUME BOFILL I FERRO
I MARIÀ MANENT

ORIOI BUSQUETS

En aquestes línies s'intenta fer una passada per la relació d'amistat de què gaudiren Jaume Bofill i Ferro i Marià Manent, tots dos personatges molt destacats del món intel·lectual i literari català del segle xx. Tanmateix, si això fou un punt d'unió entre ells, la seva amistat no es limità a aquest aspecte sinó que arribà molt més enllà. El Montseny, i concretament Viladrau, on Jaume Bofill i Ferro es desvivien passant llargues temporades a Ca l'Herbolari, es convertí en un element essencial d'unió que aprofundí la relació entre Manent i Bofill i Ferro fins que esdevingué alguna cosa més que una amistat.

EL CAFÈ ROYAL: L'INICI D'UNA GRAN AMISTAT

Ja passat el primer quart del segle xx, Jaume Bofill i Ferro establiria coneixença amb Marià Manent per primera vegada a Barcelona. Fou l'any 1919 al desaparegut Cafè Royal, en una trobada que Josep Carner havia convocat per a la fundació dels Amics de la Poesia. En paraules del mateix Jaume Bofill i Ferro, en aquell moment tingué la impressió que tenia davant una persona amb un posat tímid, somniós i correcte.¹ Aquell seria l'inici d'una gran amistat que perduraria sempre més i on la cordialitat, el respecte i l'admiració mútua no deixarien mai d'existir.

Ben aviat, tots dos començarien a compartir els seus coneixements, fent de l'amor a l'escriptura i a la lectura, com també el món intel·lectual en general i l'anàlisi de la situació política, el centre de moltes de les seves converses. Si bé Jaume Bofill i Ferro era un xic més gran, això no seria un obstacle perquè en la primera etapa de llur relació, en plena joventut, no només fessin de l'art literari o la política el seu vincle comú, sinó que també compartissin molts dels aspectes de la vida, com ara les afeccions i gustos, o que al llarg dels mesos i anys es convertissin en confidents mutus d'aspectes tan íntims com les etapes d'enamorament o els problemes personals.

Així, Marià Manent i Jaume Bofill i Ferro iniciarien una llarga i profunda amistat. El primer acabaria, gràcies a aquesta, estimant el Montseny com ho feia Jaume Bofill i Ferro, i convertint-lo en un element central i de grans records de la seva vida.

CA L'HERBOLARI: PRIMER CONTACTE DE MANENT AMB EL MONTSENY

La coneixença entre els dos serà de seguida molt intensa i de molta confiança. No passarà més d'un any abans que Jaume Bofill i Ferro convidi Marià Manent perquè conegui el seu racó més estimat: Ca l'Herbolari, del barri de les Paitides a Viladrau, i, com a conseqüència, les vessants més fèrtils de la cara nord del massís del Montseny, amb el cim del Matagalls com a vigilant permanent de l'entorn més immediat i els Pirineus a la rereguarda omnipresent.

Marià Manent començarà ben aviat, doncs, a reviure el que Jaume Bofill i Ferro li explicava de Ca l'Herbolari, el Montseny i Viladrau en les seves converses més íntimes, i que li provocava desviure cada vegada que li'n parlava des de la gran ciutat. Així, no es farà esperar la primera visita a aquest lloc tan assenyat per Bofill i Ferro i que des del primer moment causarà sensació a Manent.

D'altra banda, la mútua amistat farà també que Marià Manent mostri en contrapartida la Mediterrània a Bofill i Ferro, concretament Premià de Dalt, població d'origen de Manent on periòdicament faran estades conjuntes a casa seva. D'aquesta manera, assoliran un vincle permanent amb la natura com a font d'inspiració per a les seves lletres i faran del seu entorn natural el punt d'unió entre la vida i ells mateixos.

Les visites que Marià Manent farà a Bofill i Ferro a Ca l'Herbolari convertiran, ben aviat, el Montseny en un element molt important per establir un entorn d'unió entre els dos, on les passejades, reflexions i converses que tindran junts permetran arribar més enllà a la seva relació. Aquest entorn es convertirà en un lloc idoni, idíl·lic i de gran puresa, per aprofundir en tots els àmbits de la vida i de l'activitat literària que tant els embogia.

Així, trobem en els primers anys de correspondència entre ells dos la importància del Montseny i l'entorn més immediat de Ca l'Herbolari, el qual ja l'any 1923 s'havia convertit per Marià Manent en un punt de records inesborrables, com demostra la insistència per rebre una descripció amb forma poètica per part de Bofill i Ferro dels "indrets herbolariencs"² que tant li agradaven.

VILADRAU, PREMIÀ I BARCELONA: CAMINS DE JOVENTUT

A partir d'aquests anys, les estades de Marià Manent a Viladrau i les de Jaume Bofill i Ferro a Premià, juntament amb la ciutat de Barcelona com a centre de trobada amb l'entorn intel·lectual del moment i destí del treball literari del temps d'estiu a les respectives poblacions, es converteixen en els pilars bàsics de la seva vida.

Seran, doncs, aquests els llocs on la relació anirà creixent i s'anirà consolidant amb el pas del temps. Per una banda, Marià Manent treballarà bona